

Reactie op het wetsvoorstel "Strafbaarstelling verheerlijken van terrorisme en openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties"

Ik ben tegen dit wetsvoorstel om de volgende redenen:

1. Disproportionele inperking van fundamentele vrijheden

Het voorstel tast rechtstreeks de vrijheid van meningsuiting (artikel 7 Grondwet, artikel 10 EVRM) en het demonstratierecht (artikel 9 Grondwet, artikel 11 EVRM) aan. Het maakt uitingen strafbaar die géén directe oproep tot geweld of gevaar vormen. Daarmee gaat het verder dan noodzakelijk is in een democratische rechtsstaat.

2. Van concreet gevaar naar vage meningscriminalisering

De huidige wetgeving strafbaar stelt reeds het verheerlijken van terrorisme wanneer dit gepaard gaat met opruiing. Dit voorstel haalt die belangrijke drempel weg en criminaliseert ook woorden, beelden en symbolen die geen direct verband hebben met een strafbaar feit. Daarmee verschuift de focus van gedragingen met reëel gevaar naar subjectieve interpretatie van meningen en symbolen.

3. Risico op willekeur en subjectieve interpretatie

Begrippen als “verheerlijken” en “steun betuigen” zijn vaag en contextafhankelijk. Een journalistieke analyse, academische studie of artistiek werk kan onterecht als strafbaar worden gezien. Dit geeft politie, OM en rechters een zeer ruime beoordelingsvrijheid, wat leidt tot rechtsonzekerheid.

4. Aantasting van het demonstratierecht

Het wetsvoorstel noemt expliciet het dragen van kleding, vlaggen of symbolen bij demonstraties. Hierdoor ontstaat het gevaar dat vreedzame betogingen worden gecriminaliseerd op basis van uiterlijke kenmerken of meningsuiting, ook als er geen sprake is van oproepen tot geweld. Dit heeft een afschrikwekkend (“chilling”) effect op burgerprotest.

5. Gevaar voor journalistiek, wetenschap en kunst

Onderzoeksjournalisten, academici en kunstenaars die over terroristische groepen schrijven, logo's tonen of historische context bieden, zouden het risico lopen op strafrechtelijke vervolging. Dit belemmert vrije nieuwsgaring, onderwijs en cultureel debat.

6. Mogelijkheid tot misbruik door toekomstige regeringen

Een brede, vaag geformuleerde wet kan door toekomstige – mogelijk minder democratisch gezinde – regeringen worden ingezet om politieke tegenstanders, activisten en minderheidsgroepen te onderdrukken.

7. Onnodig naast bestaande wetgeving

Opruiing, bedreiging, haatzaaien, deelname aan of ondersteuning van terroristische organisaties zijn al strafbaar. Er is geen aantoonbare noodzaak voor deze uitbreiding, en de proportionaliteit is onvoldoende onderbouwd.

8. Internationale mensenrechtenstandaarden

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft herhaaldelijk benadrukt dat beperkingen op meningsuiting alleen zijn toegestaan bij een “pressing social need” en bij uitingen die een duidelijk en onmiddellijk gevaar opleveren. Dit wetsvoorstel voldoet niet aan deze hoge drempel.

Conclusie:

Dit wetsvoorstel verschuift van straf op concrete dreiging naar straf op onwelgevallige meningen en symbolen. Het ondermijnt de democratische rechtsstaat, schept

rechtsonzekerheid en zet de deur open voor willekeur. Echte veiligheid wordt niet bereikt door vrijheden af te breken, maar door deze te beschermen.